

2036 - Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yüce makamı nedir?

Soru

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yüce makamını öğrenmek istiyorum.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Ezânı işiten kimsenin, müezzinin sözlerini (okuduğu ezânı) tekrar etmesi, müezzzinin ardından ezânı tekrar ettikten sonra Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e salât ve selâm getirmesi dînen meşrû kılınmıştır. Daha sonra Câbir b. Abdullah'tan-Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunan sahih hadiste Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in buyurduğu şu duâyı okur:

مَنْ قَالَ حِينَ يَسْمَعُ النِّدَاءَ: اَللّٰهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيْلَةَ وَالْفَضِيْلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُوْدًا الَّذِي وَعَدْتُهُ، حَلَّتْ لَهُ شَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ. [رواه البخاري]

"Kim ezânı işittikten (yani ezânın tamamını dinledikten) sonra:

'Bu tam dâvetin (tevhîd dâvetinin) ve devamlı[1] olan namazın Rabbi olan Allahım! Muhammed'e vesîle[2] ve fazîleti[3] ver. Onu (kıyâmet günü) va'dettiğin Makam-ı Mahmûd'a[4] ulaştır' derse, şefaati ona hak olur." (Buhârî, hadis no: 579)

Bu duâda: (الدَّرَجَةُ الْعَالِيَةُ الرَّفِيعَةُ) (yani; yüksek ve yüce makam) diye bir ibâre olmadığı için böyle söylenmez.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in: ...الْوَسِيْلَةَ وَالْفَضِيْلَةَ... sözündeki atıf edatı (ve bağlacı), atf-ı beyân yani tefsir (açıklama) atfıdır. Hadiste geçen "Vesîle";bütün yaratılanların üzerinde ziyâde bir mertebedir.Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Abdullah b. Amr b. el-Âs'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunan hadiste "Vesîle"yi şöyle açıklamıştır:

Abdullah b. Amr b. el-Âs -Allah ondan râzı olsun- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim demiştir:

إِذَا سَمِعْتُمُ الْمُؤَذِّنَ فَقُولُوا مِثْلَ مَا يَقُولُ، ثُمَّ صَلُّوا عَلَيَّ، فَإِنَّهُ مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلَاةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا، ثُمَّ سَلُّوا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لِي الْوَسِيلَةَ، فَإِنَّهَا مَنْزِلَةٌ فِي الْجَنَّةِ، لَا تَنْبَغِي إِلَّا لِعَبْدٍ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ تَعَالَى، وَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَنَا هُوَ، فَمَنْ سَأَلَ اللَّهَ لِي [الْوَسِيلَةَ حَلَّتْ عَلَيْهِ الشَّفَاعَةُ.] [رواه مسلم]

"Müezzini işittiğiniz zaman siz de onun dediği gibi deyin. Sonra bana salât getirin. Çünkü kim bana bir defa salât getirirse, Allah ona o salât sebebiyle on defa salât eder. Sonra Allah -azze ve celle-'den benim için vesîleyi isteyin. Zira vesîle cennette bir makamdır ki Allah'ın kullarından yalnız birisine lâyıktır. Umarım ki o bir kişi de ben olayım. Bu sebeple her kim benim için Allah Teâlâ'dan vesileyi isterse, ona şefaathak olur." (Müslim, 577)

Makam-ı Mahmud; Allah Teâlâ'nın kulları arasında hüküm vereceği kıyâmet gününde O'nun nezdindeki büyük şefaattir. O şefaath için de sadece Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e izin verilecektir. Bu büyük şefaath, Allah Teâlâ'nın, elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- için buyurduğu şu sözünde geçmektedir:

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا (78) وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ (([عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا)) [سورة الإسراء الآية: 78-79]

"(Ey Nebi!) Gündüzleyin güneşin zevâlinden gece karanlığı bastırıncaya kadar namaz kıl. Sabah namazını da kıl (ve kıraatını uzun tut). Zirâ sabah namazında okunan Kur'an, şâhitlidir (gece ve gündüz melekleri bu namazda hazır bulunurlar). Gecenin bir kısmında (uykundan) kalk, sana mahsus nâfile olarak onunla (Kur'an ile) namaz kıl (ki kadrin yücelsin ve derecelerini yükselsin). Umulur ki Rabbin (kıyâmet günü insanlara şefaathçi olman için) seni Makam-ı Mahmud'a (övlümüş makama) ulaştırır." (İsrâ Sûresi: 78-79)

Bu büyük şefaath, "Makam-ı Mahmud" diye adlandırılmıştır. Çünkü bütün yaratılanlar, o makamdan dolayı Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i öveceklerdir. Zirâ Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şefaathi, onların mahşer gününün dehşet ve sıkıntısından kurtulmasına sebep olacak, hesap görölmeye ve kullar arasında hüküm verölmeye bundan sonra geçilecektir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] Hadiste geçen "el-Kâime" lafzı, devamlı anlamındadır. Çünkü hiçbir dîn ve hiçbir şariat namazı değiştirmemiştir. Gökler ve yer var oldukça namaz devam edecektir.

[2] Vesîle: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in de haber verdiği gibi, cennette bir makamdır.

[3] Fazîlet: Diğer yaratılanlara göre fazladan bir makamdır.

[4] Makam-ı Mahmûd: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kıyâmet günü Rabbinin huzurunda durup insanlar için şefaât dileyeceği övülen makamdır.